

Rapport 2024

#velgnesna

Nesna kommune omstillingsprogrammet

Innhold

Innledning.....	3
Organisering og aktiviteter	3
Møter omstillingsutvalget	4
Drift av programmet i 2024	4
Målsetninger i 2024.....	5
Portefølje 2021 – 2024	11
Budsjett og regnskap	12
Indikatorer	13
Sysselsettingsutvikling.....	13
Kommune NM.	14
Demografi.....	15
Etableringer i Nesna	15
Programstatusvurdering.....	16
Anbefalinger	17
Konklusjon	18

Forsidebilde: Arctic Seafarm presenterte seg på næringslivslunsj på Topcamp Havblikk 15. januar 2025.

Innledning

Nesna kommunes omstillingsarbeid ble igangsatt etter Nord Universitets vedtak om å legge ned campus Nesna i juni 2019. Etter en prosess med dokumentasjon og politisk arbeid valgte staten ved Kommunal og moderniseringsdepartementet å gi Nesna kommune omstillingsstatus i 2020, og bevilget 56 millioner, sammen med til sammen 12 millioner fra Nordland Fylkeskommune og Nesna Kommune til omstillingsprogrammet. Det ble gjennomført en strategi og forankringsfase vår 2021 og det ble lyst ut stillinger som programleder og programmedarbeider. Nesna kommunes omstillingsstatus ble begrunnet i stort tap av arbeidsplasser.

Parallelt arbeidet kommunen med hjelp av Nordland Fylkeskommunes tidligfase-midler for reetablering av studiestedet, og en lyktes med reetablering i 2021. Regjeringen vedtok reetablering, men trakk samtidig tilbake om lag 41 millioner kroner fra omstilling. Nesna kommune trakk derfor tilbake den ene stillingen, men fortsatte omstillingsarbeidet for de om lag 15 millionene som NFK og Nesna kommune fikk tildelt.

Programmet har vært i full drift siden november 2021 og denne rapporten er altså fra programmets 3. fulle driftsår, men 4 år.

Programmet arbeider med etablering av nye arbeidsplasser, bevaring av eksisterende arbeidsplasser og å øke kompetanse hos både næringsliv og kommune. Fram til desember 2024 har programmet støttet bedrifter og samfunnsutvikling med 9 millioner kr fordelt på 34 ulike prosjekt. Ut fra opplysninger i søknader har det utløst om lag 39 millioner kr i kostnader. I 2024 har en støttet 13 prosjekt med 2,5485 millioner kr.

Den største nyheten i 2024 er etableringen av hovedprosjektet i Arctic Seafarm på hele 2,7 milliarder kroner. Selv om omstillingsprogrammets økonomiske bidrag til prosjektet er marginalt i forhold til hovedinvesteringen, har programmet og kommunen gjort viktige bidrag på infrastrukturdokumentasjon som var viktig når investorene gjorde investeringsbeslutningen.

Organisering og aktiviteter

Omstillingsarbeidet er organisert som et kommunalt utvalg med eget styre. Styret i 2024 har bestått av følgende personer:

Andreas Walnum, Leder, Jon Neraas, nestleder, Anita Valrygg, styremedlem, Dag Ivar Dahl, styremedlem, Elin Martine Fagervik, Styremedlem, Remy Oddøy, Styremedlem, Hanne Davidsen, Styremedlem

Programleder: Halvor Hilmersen

Styret har møter etter behov og har i 2024 hatt følgende møter:

Møter omstillingsutvalget

- 16/2 – søknader, handlingsplan,
- 22/5 – Søknader, rapport 2024
- 3/10 - søknader, kursvirksomhet
- 8/12 – Styremøte

Andre møter

- 7/11 – PSV formøte
- 8/12 – Programstatusvurdering
- Planlegging PLP – utsatt fra 19/11 2024 til 27/1 – 2025

Drift av programmet i 2024

Rapporter og planer:

- Rapport 2022 og 2023 Nesna kommune
- Rapport Innovasjon Norge 2023
- Handlingsplan 2024
- Handlingsplan 2025

Finansiering - Søknader til programmet

- NFK – 2 millioner til drift av programmet, innvilget
- Søknad NFK 2,5 million kroner, innvilget 17/12 – 2024
- Søknad Nasjonalt senter NFK 1 million kr – Ikke besvart, men inngår i bevilgningen 17/12
- Søknad distriktsutviklingsmidler 500 000 nasjonalt senter – Ikke besvart, men inngår i tildeling 17/12

Reiseliv fokusområde

- Møte 26/9 – presentasjon av undersøkelse, Hotel Sjen, diskusjon bedriftsnettverk, nettverk opplevelse, behov, sommer 2024
- 30/1 – Strategi Visit Helgeland, hjemmelekse «A grand day out»,
- 9/11 – Om bærekraftig reisemålsutvikling mm se referat
- 23/4 SeaEU – guide og ølsmaking
- Juli/August Gjennomføring av reiselivsprosjektet «En dag til»
- August/september – presentasjon av «En dag til»
- Presentasjon/ Drøfting samarbeid med UIT – november 2024
-

Næringshage Handnesøya skole

- Folkemøte Handnesøya 23/9 - 2024
- Telefonmøter om utvikling av prosjektet
- Prosjektplan Handnesøya Skole
- Innledning på organisasjon og kontraktsarbeid

Nasjonalt senter

- Programleder er prosjektansvarlig i prosjekt – Møter juni, august, september, november

- 25/11 Møte med Senterpartiet Marit Strand, Siv Moslett, Ibrahim Ali – presentasjon av Nasjonalt senter og rapport om verdiskaping i distrikts-Norge

Konferanser

Omstillingsprogrammet har deltatt på en rekke konferanser og møter, blant annet:

- Ta Træna med storm
- Havvindkonferansen Bodø
- Offshore Norges årskonferanse
- Floating Wind days Haugesund
- Industrikonferansen 2024
- Vegamøte
- Omstillingskonferansen Otta
- KIME Akva Tomma folkemøte
- Møte Gruben Flerbrukshall

Andre oppgaver som er fulgt opp i 2024

- boligsatsingen fram til august 2024
- Havn fram til august 2024

Målsetninger i 2024

Kommunestyret vedtar målsetninger for omstillingsarbeidet i årlige handlingsplaner. Her vedtas hovedmål og delmål. Under følger en framstilling av måloppnåelse i henhold til mål satt i 2024. Hovedmålet for omstillingsarbeidet er 250 nye arbeidsplasser som er vedtatt i omstillingsplan 2021-2026. Fargekode Grønn er gjennomført, gul er delvis gjennomført og rød er ikke gjennomført

Målbilder Omstilling 2024

Delmål 2024

Mål	Vurdering	Tiltak	Fargekode
Øke innbyggertallet gjennom tilrettelegging for boligbygging og smartere boligpolitikk	Nesna har økt innbyggertall gjennom omstilling fram til 2024. Store bedriftsetableringer lar vente på seg, og boligmarkedet har stått stille.	Avvente etablering og marked, arbeide med økt attraktivitet og innbyggerverkst	GUL
Dialog med eksisterende bedrifter om behov, hvordan skape vekst og utvikle nye ideer.	Det er en fortløpende dialog med bedrifter om behov, mulighet for vekst og nye ideer. Handler i all vesentlighet å fange opp initiativ og viderebringe informasjon	Fortsette dialogen, og være åpen og tilgjengelig for diskusjon. Ha gode arenaer for drøfting og innspill. For eksempel har vi gjennomført tre møter med reiselivet i 2024.	Grønn

	til bedrifter og enkeltpersoner		
Hjelpe bedrifter med å nyttiggjøre seg virkemiddelapparatet mm	Forsøk på å motivere bedrifter til å søke, samt forsøke å bistå initiativ til å lykkes	Bli dyktigere, skape arenaer for å møte virkemiddelapparat.	Gul
Støtte opp om næringsforeningen på Nesna og næringsforum på Tomma	Næringsforum Tomma er proaktivt og omstilling har god kontakt med de. Næringsforum Nesna har liten aktivitet.	Fortsette arbeidet med Tomma som vi gjør. Nesna trenger restart og omstilling kan ta initiativ til møte med interimstyret	Grønn
Hovedprosjekt næringsvennlig kommune vurderes igangsatt	Initiativ ligger hos Nesna kommune. Kommunedirektør har hatt annet fokus	Etterspørre om tiltaket skal iverksettes, finne andre veier til samhandling og kompetansebygging.	Rød

Delmål Havbruk 2024

Mål	Vurdering	Tiltak	Fargekode
Legge til rett for oppdrett av torsk i Nesna kommune og at Nesna kommune blir en hovedbase for torskeoppdrettere, med ambisjoner om å være prioritert for tekniske besøk.	Omstilling bistår så langt vi kan Norcod, og KIME Akva i deres etableringer med praktisk tilrettelegging og påvirkningsarbeid	Fortsette arbeidet og ha god dialog om utvikling.	Grønn
Legge til rette for og bidra til samarbeid mellom aktørene om nye satsinger/etableringer	Aktørene samarbeider der det er nødvendig, og det er allerede et godt samarbeid i næringen ved behov	Lage en møtearena for å styrke samarbeid og nettverk.	Grønn
Identifisere aktuelle verdikjeder og legge til rette for leverandørindustrien til havbruket.	Mangel på industritomter gjør nye etableringer vanskelig, samt at noen prosjekt er ikke ennå moden for et slikt fokus.	Arbeide målrettet når en har identifisert mulighetene	Rød
Arbeide for å få en undervisningstillatelse innen havbruk. Det har blitt identifisert og igangsatt et utviklingsprosjekt innen havbruk slik at Nesna samfunnet kan få en undervisningstillatelse	Prosjektet følges opp av omstillingsstyret og programleder gjennom dialog og vedtak om støtte.	Bistå der KVN ønsker og der omstilling kan.	Grønn

innen havbruk via KVN. Prosjektet er startet opp i samarbeid med KVN, Tomma Laks og Kvarøy og prosjektgruppe ble etablert medio oktober 2022. Tildeling av nytt studietilbud kom januar 2024.			
---	--	--	--

Industri Delmål 2024:

Mål	Vurdering	Tiltak	Fargekode
Skal ha bidratt med tilrettelegging for å muliggjøre fremtidig produksjon av elementer til havvindmøller i Nesna. Prosjektet er igangsatt, og Nesna kommune omstilling støtter bla. med omstillingsmidler for å sikre en reguleringsplan i Langsetvågen.	Saken er hos statsforvalter i dialog med Nesna Kommune. Omstilling deltar i ulike nettverk og konferanser om havvind for å øke kompetanse og for å synes.	Denne saken er pr nå hos forvaltningmyndighet. Omstilling arbeider med informasjon og noe markedsføring for å fremme havvind lokal, regionalt og nasjonalt. Godt samarbeid	Grønn
Skal ha bidratt til å identifisere bedriftsetableringsprosjekter innen industri/teknologi, som ønsker å etablere seg i Nesna slik at disse velger Nesna.	Det er ikke gjort søk etter selskap, men alle henvendelser blir tatt til vurdering og tilbudt hjelp. Lite aktivitet. Pr i dag mangler Nesna kommune areal, kraft og kapital for større etableringer	Start-up/ Grunderhjelp. Ferdig regulerte industriområder ville bidra. Deltakelse i nettverk – for eksempel Venture North	Rød
Legge til rette for å utvikle verftsindustrien og maritime næringer/oljenæringer videre	Olje og gass/Leverandørindustri i Nord- Norge må styrkes og har muligens politisk kraft.	Deltakelse på konferanser og i nettverk. Markedsføring og informasjonshjelp. Styrke aktører	Grønn
Bidra til at bedriftene settes i stand til utviklingsarbeid og nettverksbygging i et regionalt perspektiv	Omstilling er med i formelle og uformelle nettverk som bidrar til nettverksbygging	Mer systematisk tilnærming og vurdering av deltakelse i samarbeid.	Gul
Identifisere aktuelle sentrumsnære industriområder	Det er gitt støtte til markedsføring av Langbergan. Større aktører henvises til langsetvågen. Ingen tilbud på mulighetsstudien for havneområde sør.	Gjøre en ny utlysning av studien havneområde sør.	Grønn/gul

Legge til rette for sjørettet næring	Indre havn utvikles	Fortsette prosjektet	grønn
Fortsette en prosess for utvikling av Nesna havn for større skip	Nesna Kommune har saken som havneeier og tilrettelegger	Peke aktører i rett retning	Gul
Vurdere muligheten for å undersøke mineralforekomster i Nesna	Ikke gjennomført. En liten start er å arbeide med nettartikkel om Gabbro.	Utforske hvordan en kan gjøre en sånn undersøkelse, og evt gjøre den.	Rød
Tilstrekkelig tilgang på kraft til næringsutvikling til rett tid og rett omfang(effekt), gjennom tett dialog med nettleverandør	Vurdering av kraftbehov og arbeid for å fremme bedrifters behov for mer kraft gjøres kontinuerlig	Følge opp Lineas konklusjoner av analysen av framtidig kraftbehov i Nesna kommune.	grønn

Delmål reiseliv 2024

Mål	Vurdering	Tiltak	Fargekode
Samarbeide om masterplanprosessen og merkeprosessen for et bærekraftig reiseliv i region	Omstilling har vedtatt å bidra inn i prosjektet og Nesna kommune har gjort likelydende vedtak. Arbeidet pr i dag henger i Rana Utvikling/Visit H	Følge opp arbeidet	Grønn
Arbeide aktivt med besøksforvaltning og utvikling av reisemålet Nesna	Drøftes kontinuerlig, og omstilling ahr arbeidet med prosjektet En dag til som er besøksforvaltning og utvikling av reisemålet	Det bygges kunnskap og modeller for hvordan å få vekst i besøkstall, arbeidsplasser og inntjening	Grønn
Oppfordre til utvikling av lokale merkevareprodukter i landbruket.	Drøftet, men ikke målrettet arbeid for å etablere det	Bør hentes kunnskap og erfaring. Må ha sikre leverandører og kvalitet over tid. En merkeordning må være = produkt+ kvalitets sikring	Rød
Bidra med å identifisere utviklingsprosjekter innen opplevelsesnæring, for eksempel oppstart av forstudie og forprosjekt SMB-utvikling	Det er langt fram og drøfta med flere bedrifter, men det har ikke materialisert seg ennå	Sikre gode og motiverte kandidater som nyttiggjøre seg verktøyene.	Gul
Skal ha bidratt med å igangsette et utviklingsprosjekt knyttet	Ikke påbegynt for enkeltbedrifter, men omstillingsprogrammet	Følge og bidra prosessen og hente ut	Grønn

til profilering og markedsføring i samarbeid med regionale aktører	har forplikta seg til å delta i prosjektet bærekraftig reisemålsutvikling og merkeordningen som er en regional ordning	verdier/kunnskap for lokale bedrifter	
--	--	---------------------------------------	--

Delmål offentlige arbeidsplasser 2024.

Mål	Vurdering	Tiltak	Fargekode
Skal bidra i samarbeid med Nesna kommune til at kommunen blir en bedre tilrettelegger for næringslivet som skal utvikle arbeidsplasser i Nesna	Ingen konkrete prosjekt, men et kontinuerlig arbeid innen alle områder for å vise muligheter og tilrettelegge for vekst	Informasjon, nettverk og skreddersøm Dette målet er ikke tilpasset kun kategorien offentlige arbeidsplasser, men alle områdene	Grønn Grå
Gjennomføre hovedprosjekt næringsvennlig kommune.	Nesna kommune må ta initiativ	avventes	Rød
Arrangere PLP -kurs for nye styremedlemmer og andre interesserte	God påmelding og interesse for kurset	Gjennomføres november 2024	Grønn

Delmål kompetansearbeidsplasser

Mål	Vurdering	Tiltak	Fargekode
Bidra til å utvikle Nesnaprosjektet og nå mål for kompetanseutvikling og etablere nye utdanningstilbud ved studiested Nesna	Omstillingsprogrammet har deltatt i nesnaprosjektet, men det er ikke i 2024 tatt initiativ fra omstillingsprogrammet om nye studier, men vi bidrar med informasjon og nettverk til slikt arbeid	Tilby informasjon, nettverk og kan ta den mer aktive rolle i samarbeid med andre. Reiselivsutdanning kan være et aktuelt initiativ	Gul
Arbeide aktivt sammen med andre samarbeidspartnere for å etablere et senter for distriktsrettet forskning og formidling	Arbeidet er igangsatt, prosjektleder er engasjert og det er skrevet flere søknader om ekstern finansiering med påfølgende lobbyering	Omstilling er PA, følge opp finansiering, drive opp lobbyarbeid og informasjonsarbeid	Grønn
Som vertskommune for videregående opplæring og høyere utdanning, bringe videre utdanningsbehov som	Dette er ikke et kortsiktig mål, men må drives i hele programmets levetid. Havbruk er et eksempel hvor det har vært gjort en	Følges sammen med samarbeidspartnere.	gul

avdekkes i dialog med næringslivet, slik at KVN, Nord universitet og andre kan tilby studier og studieløp det er behov for og som kan bidra til utvikling, verdiskaping og arbeidsplassvekst.	innsats. Reiseliv, friluftsliv, industrifag kan være aktuelt		
Legge til rette for å beholde og tilgjengeliggjøre kompetanse lokalt	Omstillingsprogrammet bidrar med markedsføring og profilering på VelgNesna	Utvikle ytterligere profilering på egen nettside.	grønn
Skal være en god vertskommune for KVN, og bidra til å utvikle deres studietilbud slik at attraktiviteten forsterkes og KVN blir mer robust.	KVN har mottatt en rekke bidrag fra omstilling	Tett dialog	grønn
Støtte opp om KVN sine planer for at Nesna skal kunne satse på å utvikle tiltak for inkludering av unge i utdanning og arbeid.	KVN har mottatt en rekke bidrag fra omstilling	Tett dialog	grønn
Undervisningstillatelse innen havbruk. Skal ha identifisert og igangsatt et utviklingsprosjekt innen havbruk slik at Nesna samfunnet kan få en undervisningskonsesjon innen havbruk via KVN. Prosjektet er startet opp i samarbeid med KVN, Tomma Laks og Kvarøy og prosjektgruppe er etablert medio oktober 22.	Pågående arbeid fra KVN og søknad i prosess, dialog med KVN og Nesna kommune. Politisk spørsmål	Bidra med informasjon og kommunikasjon til prosjektet ved behov	Gul

Portefølje 2021 – 2024

Under følger en sammenstilling av økonomien og en mer detaljert portefølje over de ulike prosjektene

Portefølje 2024													
Innsatsområder	Forstudier			Forprosjekt			Hovedprosjekt			Sum			Budsjet
	antall	kostnad	bevilgning	antall	kostnad	bevilgning	antall	kostnad	bevilgning	antall	kostnad	bevilgning	
1. Industri												600 000,00	
2. Havbruk												800 000,00	
3. Eks Næringsliv	2	545 000,00	100 000,00	2	3 590 000,00	400 000,00				4	4 135 000,00	500 000,00	
4. Reiseliv	3	662 000,00	325 000,00	2	14 265 000,00	632 500,00	1	2 208 000,00	321 000,00	6	17 135 000,00	1 278 500,00	
5. Off. Arbeidsplasser				1	2 500 000,00	500 000,00				1	2 500 000,00	500 000,00	
6. Attraktivitet	1	400 000,00	150 000,00	1	200 000,00	120 000,00				3	600 000,00	270 000,00	
7. Kultur												200 000,00	
Sum	6	1 607 000,00	575 000,00	6	20 555 000,00	1 652 500,00	1	2 208 000,00	321 000,00	13	24 370 000,00	2 548 500,00	
% fordeling antall	43,75%			50,00%			6,25%			100%			
%fordeling kostnader		6,94%			84,99%			8,45%			100%		
% fordeling bevilgning			22,50%		64,80%			12,60%				100%	

Prosjekt Søker	ansatte pr 8/2 -2025	Prosjekt	Bærekraftsmål	Art	Kost.overslag	Søknadsbeløp	Status	Bevilget	Framdrift	Avsluttes	Innsatsomri
1 Westcon Helgeland		142 Utvikling privat reguleringsplan In		Forprosjekt	1 370 000,00	685 000,00	fullført	685 000,00		01.11.2023	industri
2 Raus Brygge		1 Raus brygge		Forprosjekt	670 000,00	297 000,00	fullført	250 000,00		des.22	reiseliv
3 Alumatiq	mosjøen 1	Alumatiq - produksjon og testseri		Forprosjekt	400 000,00	300 000,00	fullført	300 000,00		2022	industri
4 Polarmatik		0 Polarmatik		Forprosjekt	573 000,00	355 000,00	fullført	255 000,00		01.09.2022	Havbruk
5 God mat	ingen aktivitet 0	God mat Norge		forstudie	185 000,00	185 000,00	fullført	100 000,00		?	havbruk
6 KVN		37 KVN - Entreprenørskap		Forprosjekt	600 000,00	300 000,00	fullført	300 000,00		31.12.2022	Eks næringsliv
7 Seatech Invent		6 Seatech Invent		Forprosjekt	904 500,00	600 000,00	fullført	335 000,00		31.12.2022	Havbruk
8 Heigeand betong	0 mo i rana	Støtte til søknad grunn plattform		Forstudie				-		19.05.2023	industri
9 Nesna Kommune		Framtidig kraftbehov i Nesna kom		Forstudie	108 000,00	60 000,00	fullført	50 000,00		18.10.2022	attraktivitet/
10 Nesna Kommune		Tilrettelegging for sjøretta næring		Forstudie	222 000,00	100 000,00	fullført	80 000,00		08.02.2023	attraktivitet/
11 Bitteliten gård		2 Bitteliten gård		Forstudie	200 000,00	150 000,00	fullført	100 000,00		03.07.2023	reiseliv
12 Torger Lofthus	mo i rana	Finansiering Eksfin - Havvind		Forprosjekt	2 255 000,00	1 250 000,00	fullført	1 250 000,00		30.06.2023	industri
13 Pharmaq Fishtec		50 Ny vaksineringsmaskin Pharmaq F		Forprosjekt	3 350 000,00	800 000,00	utsatt	800 000,00		01.01.2025	havbruk
14 Nesna Gartneri		1 Nesna Gartneri		Forprosjekt	200 000,00	150 000,00	fullført	85 000,00		01.06.2023	Eks næringsliv
15 Arctic Seafarm	4 mo i rana	vannforsyning Arctic seafarm		Forprosjekt	500 000,00	360 000,00	Fullført	270 000,00		10.01.2024	havbruk
16 KIME Akva Tomma		6 Tomma Rensefisk prosjektering ut		Forprosjekt	546 500,00	291 500,00	fullført	291 500,00		30.06.2023	havbruk
17 Fjellstad Gård		Sanke og markedschage		Forprosjekt			Trukket				
18 KVN		37 Utarbeidelse Søknad Undervisning		Forprosjekt	740 000,00	370 000,00	i prosess	370 000,00			Eks næringsliv
19 KVN		37 Styrking rekruttering utenfor Helg		Forprosjekt	210 000,00	105 000,00	fullført	105 000,00		15.12.2023	Eks næringsliv
20 Westcon Helgeland		142 Viderutvikling reguleringsplan hav		Forprosjekt	980 140,00	305 000,00	fullført	305 000,00		05.01.2024	industri
21 Nesna Kommune		Næringsvennlig kommune		Forstudie	207 000,00	207 000,00	i prosess	207 000,00			attraktivitet/
22 Nesna maskinstasjon holdi		16 Regulering og markedsarbeid Lang		Forprosjekt	558 000,00	279 000,00	i prosess	279 000,00		01.06.2024	industri
23 Nesna Kommune		Mulighetsstudie havneområde sø		forstudie	400 000,00	200 000,00	i prosess	150 000,00		30.01.2024	Attraktivitet/
24 Cannelle bakeri		1 Etablering av bakeri/reiselivaktivit		forprosjekt	265 000,00	200 000,00	i prosess	132 500,00		01.05.2025	Reiseliv
25 Viktoria Beauty Zone		1 markedsundersøkelse		forstudie	225 000,00	150 000,00	fullført	50 000,00		06.04.2024	eks næringsliv
26 Nasjonalt senter		0 Utrede nasjonalt senter		forprosjekt	2 500 000,00	500 000,00	oppstart	500 000,00		31.05.2025	offentlig sekt
27 Nytt utdanningsprogram K		37 Tilrettelegge for ny utdanning		Forprosjekt	1 600 000,00	600 000,00	oppstart	300 000,00		31.08.2024	eks næringsliv
28 Ny frisørsalong		1 Ny frisørsalong		Forstudie	320 000,00	100 000,00	oppstart	50 000,00		22.05.2025	eks næringsliv
29 Turissemfunksjoner ny butli		4		forstudie	250 000,00	125 000,00	oppstart	125 000,00		22.05.2025	Reiseliv
30 En dag til		Reiseliv og informasjon		forstudie	150 000,00	100 000,00	oppstart	100 000,00		22.08.2024	Reiseliv
31 Ny næringschage		Handnesøya		Forprosjekt	200 000,00	200 000,00	oppstart	120 000,00		22.05.2025	attraktivitet/
32 hotell sjyen		2 Hotel prosjektering		forprosjekt	14 000 000,00	500 000,00	oppstart	500 000,00		01.05.2025	Reiseliv
33 Hotel sjyen - marked		1 Hotell marked		forstudie	262 000,00	131 000,00	oppstart	100 000,00		01.05.2025	reiseliv
34 Vika handel		3 delvis sjølbetjent døgnåpen butli		forprosjekt	1 990 000,00	200 000,00	i prosess	100 000,00		31.12.2025	Eks næringsliv
		Sum									
1 Rana Utvikling/Visit H		Bærekraftig reisemålsutvikling		hovedprosjekt	2 208 000,00			321 000,00		31.12.2030	reiseliv
					39 149 140,00			8 966 000,00			

Merk at i 2024 var det ingen søknader innen industri og havbruk. Det skyldes at EØS reglene anfører at en bedrift ikke kan motta mer enn ca 200 000 euro over 3 år, hvis en mottar mer vil det ikke regnes som bagatellmessig støtte. Hvis en ser på tidligere års tildeling vil en se at det er gitt betydelig støtte tidligere til industri. Havbrukselskapene har ikke hatt tradisjon for å søke prosjektstøtte, men omstilling bidrar med nettverk og lokalkunnskap.

Budsjett og regnskap

 Nesna kommune					
Omstillingsprogrammet i Nesna 2024					
Resultat		Resultat 24	Budsjett 24	Avvik	Bevilget, ikke utbet
	• 1110 - Omstilling administrasjon	1 296 973,00	1 209 486,00	- 87 487,00	
	• 1111 - Omstilling Havbruk	816 979,00	800 000,00	- 16 979,00	900 000,00
	• 1112 - Omstilling Industri	20 000,00	600 000,00	580 000,00	297 000,00
	• 1113 - Omstilling Opplevelsesnæring	301 362,00	120 000,00	- 181 362,00	863 500,00
	• 1114 - Omstilling Øvrig næringsliv	524 600,00	516 236,00	- 8 364,00	400 000,00
	• 1115 - Omstilling Offentlige arbeidsplasser	40 000,00	800 000,00	760 000,00	500 000,00
	• 1116 - Omstilling Attraktivitet		200 000,00	200 000,00	270 000,00
	• 1117 - Omstilling Kultur og samfunn		200 000,00	200 000,00	-
		2 999 914,00	4 445 722,00	1 445 808,00	3 230 500,00
Balanse	kto 2510047	Finansiering		NFK (utbet)	NK (utbet)
	IB 01.05.2023	- 5 923 894,02		2021	- 830 000,00
	Resultat 2023	4 431 828,00		24.03.2022	- 5 000 000,00
	IB 01.01.2024	- 1 492 066,02		31.03.2023	- 4 500 000,00
	Overføring fra NFK 2024	- 4 500 000,00		13.03.2024	- 4 500 000,00
	Resultat 2024	2 999 914,00			-14 000 000,00
	IB 01.01.2025	- 2 992 152,02		Sum NFK + NK	-15 660 000,00
aktive prosjekter som er bevilget støtte men er ikke utbetalt pr 31.12.204					
	God mat Norge	fullført	100 000,00	havbruk	
	Ny vaksineringsmaskin Pharmaq Fishtec	utsatt	800 000,00	havbruk	
	Regulering og markedsarbeid Langbergan	i prosess	297 000,00	industri	
	Mulighetsstudie havneområde sør	i prosess	150 000,00	Attraktivitet/samfunn	
	Etablering av bakeri/reiselivaktivitet	i prosess	67 500,00	Reiseliv	
	Utrede nasjonalt senter	oppstart	500 000,00	offentlig sekt	
	Tilrettelegge for ny utdanning	oppstart	300 000,00	eks næringsliv	
		oppstart	125 000,00	Reiseliv	
	Handnesøya	oppstart	120 000,00	attraktivitet/samfunn	
	Hotel prosjektering	oppstart	250 000,00		
	Hotell marked	oppstart	100 000,00	reiseliv	
	delvis sjølbetjent døgnåpen butikk	i prosess	100 000,00	Eks næringsliv	
	Bærekraftig reisemålsutvikling		321 000,00	reiseliv	
			3 230 500,00		

Som en kommentar til å lese regnskap og budsjett så må det anmerkes følgende. Budsjettet lages i utgangspunktet i omstillingsplanen hvor de ulike satsningsområdene vektet ulikt. Det betyr at havbruk og offentlige arbeidsplasser hvor arbeidsplassmålet er 70 skal føres med en mer ambisiøs budsjettplan enn for eksempel industri på 50. Så er det slik at ordningen er søknadsbasert og en kan ikke forutse hvor det kommer søknader. I 2024 satset en ekstra på reiseliv og offentlige arbeidsplasser

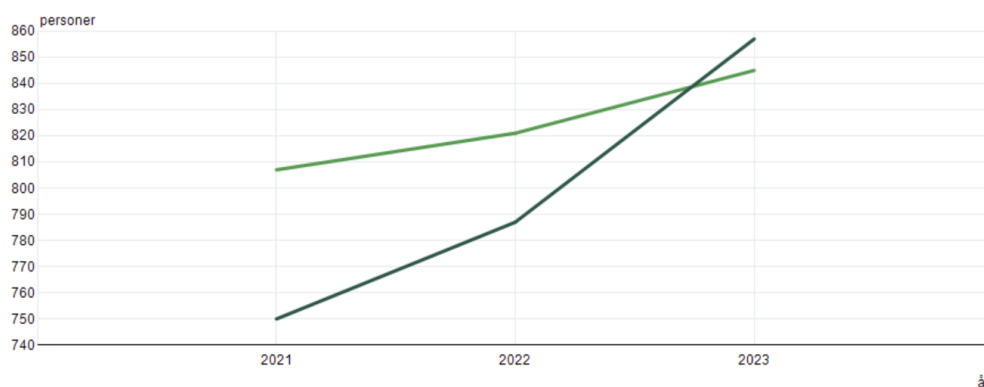
med den administrative kapasiteten i programmet, og vi har en økning her. Når det ikke kom inn søknader fra industri og havbruk i 2024 som forventet, så blir det stor differanse mellom budsjett og regnskap, slik som det er nå. Sånn må det være, og det er drøftet i styret. Det er også slik at utbetalinger av støtte gjøres mot dokumentasjon på ferdigstilte prosjekt, så det betyr at penger ut i 2024 kan være vedtatt tildelt i 2022 eller 2023. Støtte som vedtas i 2024 kan kanskje utbetales i 2025. Det er derfor ikke helt enkelt å sammenlikne tallene. Alle tildelinger står i porteføljen, og det en bruker utover det er lønn og administrasjonskostnader. Midler som ikke blir brukt blir overført til neste driftsår.

Indikatorer

Det ble valgt fire ulike indikatorer for å måle omstillingsprogrammets effekt, disse følger under. Her kan en se at vi har svært god utvikling på sysselsetting, mindre endringer på NHO kommune-NM, litt tilbakegang på folketall og færre nyetableringer enn de siste årene.

Sysselsettingsutvikling

12539: Sysselsatte. 4. kvartal, etter statistikkvariabel og år. Nesna.

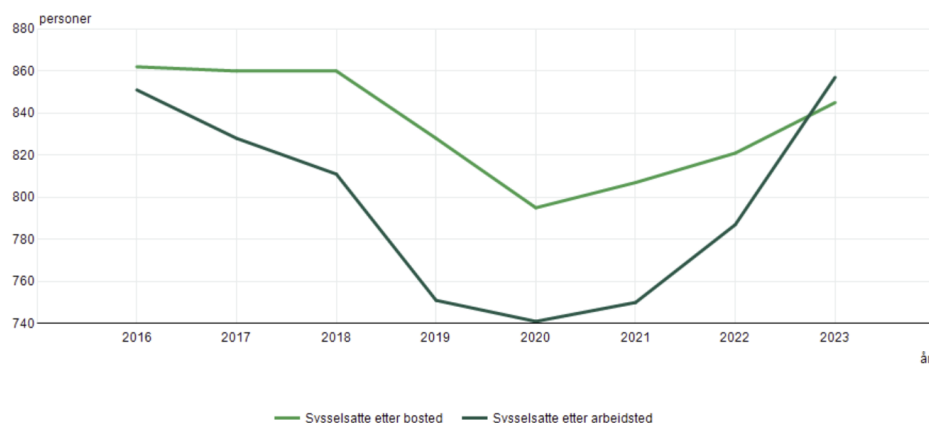

Kilde: SSB:

<https://www.ssb.no/statbank/table/12539/tableViewLayout1/>

Det er en svært positiv utvikling fram til 2023, som er siste mulige variabel i SSB for denne spørringen. Her ser en at antall sysselsatte med arbeidsted Nesna har gått opp med 70 personer fra 2022 til 2023. Antall sysselsatte med Nesna som bosted er økt med 24 personer i samme tidsrom.

12539: Sysselsatte. 4. kvartal, etter statistikkvariabel og år. Nesna.

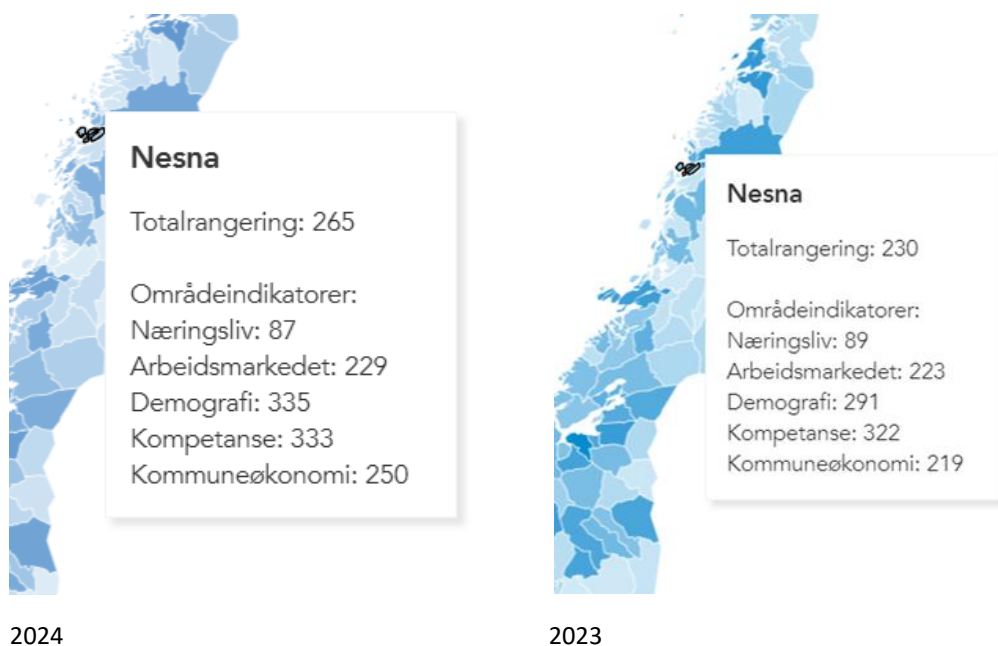

SSB: <https://www.ssb.no/statbank/table/12539/chartViewLine/>

Denne tabellen viser utvikling i antall sysselsatte fra 2016 – 2023. 2016 er valgt fordi det var da vi regnet tap i sysselsatte fra i kartleggingsfasen i omstilling.

Kommune NM.

NHO sin årlige rangering av kommuner langs fem ulike indikatorer. Første bilde er for 2024 andre bildet er 2023.

Denne grafikken er ny for 2023. For 2022 var det skrevet følgende i rapporten:

«Nesna kommer som mange småkommuner ganske dårlig ut på NHOs nærings-NM. Nesna er rangert som 307. Kommunene måles etter 17 indikatorer som sier noe om næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommuneøkonomi. Hvis en bryter det opp er Nesna 161/356 på næringsliv, 318/356 på arbeidsmarked, 318/356 på demografi, 338/356 på kompetanse og 260/356 på kommuneøkonomi.»

Det er en oppadgående trend siden vi startet med omstillingsarbeidet. Særlig innen indikatorene næringsliv og arbeidsmarked.

Utviklingen av indikatorverdier er relativ i sammenlikning med andre, så at en rykker opp og ned kan bety at andre kommuner øker eller faller mer en Nesna. Hvis tallene er relativt stabile så kan en forvente at både input av kvantitative data og utviklingen er relativ lik fra år til år. Datagrunnlaget er fra offentlige statistikker, og hvis en kommune rapporterer unøyaktig vil dette også gjenspeile seg i rangeringen.

Demografi

	2016K4	2017K4	2018K4	2019K4	2020K4	2021K4	2022K4	2023K4	2024K3
Fødselsoverskot									
K-1828 Nesna	-2	-1	-1	4	-3	2	-6	-3	-3
Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring									
K-1828 Nesna	-8	1	0	-3	-8	14	26	16	15
Folkevekst									
K-1828 Nesna	-11	-1	-4	2	-11	17	21	14	12
Befolkning ved utgangen av kvartalet									
K-1828 Nesna	1 837	1 805	1 792	1 761	1 701	1 698	1 783	1 808	1 778

Befolkningsutviklingen er relativt stabil. Det er enda ikke frigitt tall for siste kvartal 2024. Utviklingen påvirkes særlig av fødselsoverskudd og nettoinnflytting. En viktig faktor i Nesna er bosetting av flyktninger som påvirker den demografiske utviklingen positivt. Flere arbeidsplasser, bosetting og kvalifisering av flyktninger og boligutvikling vil sannsynligvis gi flere innbyggere i Nesna.

Etableringer i Nesna

Antall nye foretak ialt og per 100 foretak og per 100 innbyggere. Valgt region

Region	År	Nye foretak i alt	Nye foretak per:	
			100 foretak	100 innbyggere
1828 Nesna	2023	11		0,62
1828 Nesna	2022	18	17,48	1,06
1828 Nesna	2021	20	20,41	1,18
1828 Nesna	2020	23	24,21	1,31
1828 Nesna	2019	13	14,44	0,73
1828 Nesna	2018	20	21,98	1,11
1828 Nesna	2017	13	16,05	0,71
1828 Nesna	2016	14	17,50	0,76

Kilde: Kommunefakta.

Tabellen viser at antall nye foretak i Nesna i 2023 var lavere enn i perioden 2020-2022. Det er ikke enkelt å gi et entydig svar på det, men det kan se ut som etableringstakten er ganske lik som normalår, og at det i starten av omstilling var et sterkere fokus på etableringer.

Programstatusvurdering

Programstatusvurderingen er styret sin egevaluering av arbeidet, og det ledes av en ekstern prosessleder. Hovedkonklusjon og utvikling legges inn i rapporten her.

Hovedkonklusjon

Gjennom 2024 har omstillingsprogrammet i Nesna hatt stor fart, og bidratt til svært mye positivt tilknyttet både næringsutvikling og sysselsetting. Hittil i programmet er det registrert ca 190 nye/sikrede arbeidsplasser, og en er følgelig i god rute frem mot målet om 250 arbeidsplasser. Porteføljeoversikten i faktagrunnlaget viser at omstillingsprogrammet siste år (des 23-nov 24) har vært involvert i totalt 16 prosjekter, i all hovedsak forstudier og forprosjekter, og 34 prosjekter totalt siden 2022.

Når det gjelder kommunikasjon utad mot valgte målgrupper er dette et arbeid som en fortsatt må jobbe målrettet med. Programmet oppfattes å være godt forankret i kommunen både politisk og administrativt, men fremdeles er det flere næringsaktører som en ønsker å knytte sterkere til programmet. En utfordring er at næringslivet oppfattes å være delt i sin interesse for å samarbeide med kommunen og omstillingsprogrammet. En må sikre kontinuitet i kommunikasjonsarbeidet også fremover i programmets gjennomføring.

Programmet oppfattes å være svært godt organisert. Programleders relasjon både til lokalsamfunnet, næringslivet og kommunen oppfattes å være svært positivt for de prosessene som gjennomføres og resultater som skapes. Det vurderes også å være riktig tilgang på kapasitet ut fra omstillingsprogrammets omfang og ambisjoner.

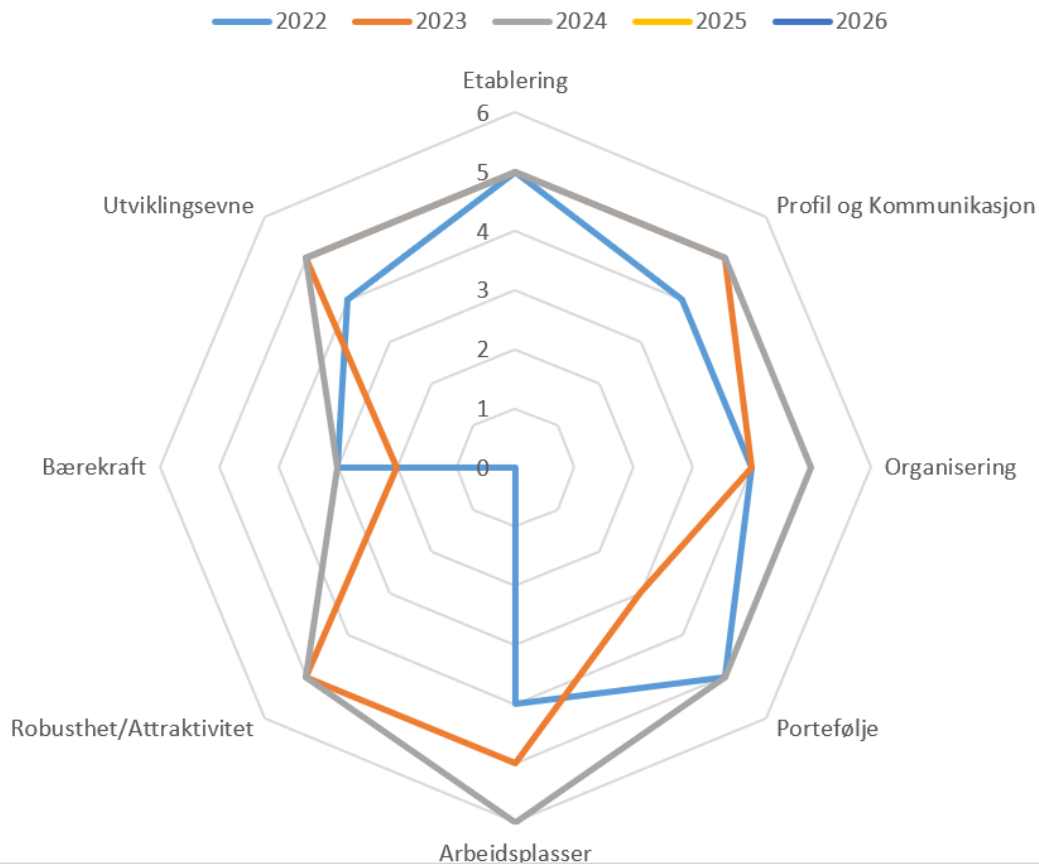
Porteføljen som omstillingsprogrammet har vært involvert i er betydelig ut fra tilgjengelige ressursene, og noen av resultatene er eksepsjonelt bra. Således må en kunne si at programmet har lyktes med å bruke omstillingsprogrammet til å få til et ekstraordinært løft som har potensial til å gi varige effekter.

Å jobbe for å styrke utviklingsevnen i næringslivet og kommunen er ett av målene som en skal jobbe for å nå. Det vurderes at en har oppnådd mye bra her, men at det fortsatt må jobbes for å skape gode arenaer for samarbeid og dialog på tvers av aktører og bransjer, i tillegg til at en løfter frem gode historier som viser at vi har lyktes med et ekstraordinært løft.

Det blir av omstillingsledelsen vurdert at kommunen har mange gode tilbud som bidrar positivt knyttet til bostadsaktivitet. Men en må bli enda flinkere til å fortelle dette. En må få frem de gode tilbudene og kvalitetene ved å bo på Nesna i mye sterkere grad.

Når det gjelder bærekraft er dette en tankegang som er implementert i omstillingsarbeidet. Men det gjenstår fortsatt en del for å få dette som en bevisst og konkretisert del av programmet og søknadene.

Scoring indikatorer

Anbefalinger

- Delta oftere på næringslivslunch med informasjon og dialog. Løfte frem og formidle noen suksesshistorier.
- Vurder vekting av innsatsområder kontinuerlig, hvor bør vi legge inn mest ressurser? Sentral problemstilling knyttet til eksempelvis at havbruk er kapitalsterk og bidrar med gode driftsmarginer og flere sysselsatte, men spør ikke så ofte om støtte fra omstillingsprogrammet. Reiseliv er kanskje minst kapitalsterk, og gir dårligere driftsmarginer og færre helårige årsverk. Fortsatt balansere ressursbruk og innsats.
- Strategi for videreføring er drøftet og planen er at anbefaling vil bli levert før omstillingsprogrammets arbeid er ferdig i 2026. Strategi og plan for videreføring bør vedtas av styret og legges frem for kommunestyret i 2025.
- Invitere noen av bedriftene som har fått midler gjennom omstillingsprogrammet til å komme på styremøtene å presentere.
- Sette tydeligere frister for gjennomføring av prosjekter, og følg opp.
- I større grad synliggjøre gode initiativ fra omstillingsprogrammet og kommunen, for å så få til positiv fram snakking
- Tilrettelegge for dialog og møteplasser mellom næringsliv, offentlige aktører og FoU
- Vurdere oppstart av SMB Utvikling

- Fortsett det gode arbeidet med å bidra til etablering og sikring av arbeidsplasser
- Tilgang på næringsarealer er en utfordring og et svært langsiktig arbeid som det fortsatt må jobbes med
- Intensivere kommunikasjon og profilering utad for å vise frem alt det positive som skjer i kommunen tilknyttet attraktivitet
- Fortsett den gode jobben sammen med kommunen for å utvikle gode attraktive tjenester for lokalbefolkning og næringsliv.
- Sjekke ut om det er behov og interesse for prosjekter på andre språk for å imøtekomme lokalbefolkning som ikke er etnisk norsk.
- Vurdering av bærekraft bør inn som en større del av programmet og søknadene som vi skal bidra inn i.

Konklusjon

Omstillingsprogrammet har i sitt fjerde år, og tredje fulle driftsår snart nådd arbeidsplassmålet på 250 nye eller sikra arbeidsplasser. Dette skyldes i hovedsak vekst hos Westcon Helgeland, sikring av arbeidsplasser ved Nord Universitet og KVN og bidrag innen opplevelsesnæring og havbruk. Etableringen av Arctic Seafarm vil gi en rekke nye arbeidsplasser både under bygging og driftsfase, og prosessen med etableringen gir Nesna mange nye muligheter for leverandørindustri, mulige etableringer i verdikjeden og ikke minst nye arbeidsplasser og nye innbyggere. Det vil bygges et nytt hotell på Nesna og lokale bedrifter satser på Nesna, Handnesøya og Tomma. 2024 har vært et spennende og godt år for omstillingsarbeidet i Nesna.